

ΘΕΜΑ Α

A1

- α. Σωστό
- β. Σωστό
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

A2

- 1. γ
- 2. β

ΘΕΜΑ Β

B1.

α) Κάθε άτομο συνήθως απασχολείται στην παραγωγή ενός μόνο προϊόντος (ή ακόμη και ενός μέρους κάποιου προϊόντος), ενώ ταυτόχρονα καταναλώνει πολλά προϊόντα στην παραγωγή των οποίων δεν συμμετέχει.

Το φαινόμενο αυτό ονομάζουμε καταμερισμό εργαών ή της εργασίας.

β) Ο καταμερισμός της εργασίας έχει τεράστια σημασία για τη σημερινή οργάνωση της παραγωγής. Χωρίς τον καταμερισμό ο τεράστιος πλούτος των σημερινών οικονομιών δεν θα ήταν δυνατόν να δημιουργηθεί.

γ) Κάθε άτομο μπορεί να απασχοληθεί εκεί όπου μπορεί να αποδώσει περισσότερο (αντί να κάνει ταυτόχρονα και δουλειές στις οποίες δεν είναι αποδοτικό). Σιγά-σιγά, αναπτύσσει μεγάλη δεξιοτεχνία και ικανότητα στην εργασία, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η απόδοσή του. Η μεγάλη εξειδίκευση οδηγεί και σε διάφορες βελτιώσεις στον τρόπο παραγωγής, δηλαδή εφευρέσεις, με αποτέλεσμα να αυξάνεται η παραγωγή.

δ) Μετατρέπει την εργασία σε ανιαρή απασχόληση. Για παράδειγμα, ένας εργάτης που κάνει κάθε μέρα την ίδια δουλειά και σε πολλές περιπτώσεις τις ίδιες κινήσεις, είναι φυσικό να κουράζεται από τη ρουτίνα της δουλειάς.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

$$\Psi_{\Delta} = 0$$

Εφαρμόζοντας τον ορισμό για το κόστος ευκαιρίας του X και του Y:

$$KE_X = \frac{\Delta Y}{\Delta X} \quad \text{και} \quad KE_Y = \frac{\Delta X}{\Delta Y}$$

Βρίσκουμε ότι:

$$\Psi_A = 800$$

$$X_{\Gamma} = 150$$

$$B \rightarrow A: KE_{\Psi} = 0,5$$

$$B \rightarrow \Gamma: KE_X = 4$$

Επομένως, ο πίνακας συμπληρώνεται ως εξής:

	Αγαθό X	Αγαθό Ψ	Κόστος Ευκαιρίας Αγαθού X	Κόστος Ευκαιρίας Αγαθού Y
A	0	800		
			2	0,5
B	100	600		
			4	0,25
Γ	150	400		
			5	0,2
Δ	230	0		

Γ2. Η Καμπύλη Παραγωγικών Δυνατοτήτων θα προκύψει κοίλη, αφού το κόστος ευκαιρίας είναι αυξανόμενο.

Γ3. Τοποθετούμε το 120 στη στήλη του X ανάμεσα στο B και Γ και ορίζουμε τον νέο συνδυασμό B'.

	X	Y
B	100	600
B'	120	Y_{B'}
Γ	150	400

Βρίσκουμε ότι το μέγιστο που μπορεί να παράγει η οικονομία από το Ψ με δεδομένο ότι παράγει 120 μονάδες από το X είναι 520:

$$4 = \frac{600 - \Psi_{B'}}{120 - 100}$$

$$\Psi_{B'} = 520$$

Άρα, ο συνδυασμός N (X=120, Ψ=500) είναι εφικτός.

Τοποθετούμε το 170 στη στήλη του X ανάμεσα στο Γ και το Δ και ορίζουμε τον νέο συνδυασμό Γ':

	X	Y
Γ	150	400
Γ'	170	Y_{Γ'}
Δ	230	0

Βρίσκουμε ότι το μέγιστο που μπορεί να παράγει η οικονομία από το Ψ με δεδομένο ότι παράγει 170 μονάδες από το X είναι 300:

$$5 = \frac{400 - \Psi_{\Gamma'}}{170 - 150}$$

$$\Psi_{\Gamma'} = 300$$

Άρα, ο συνδυασμός Π (X=170, Ψ=350) είναι ανέφικτος.

Γ4. Στο προηγούμενο υποερώτημα βρήκαμε ότι στις 120 μονάδες του X αντιστοιχούν 520 μονάδες του Ψ.

Για να βρούμε πόσες αντιστοιχούν από το Ψ στις 200 του X τοποθετούμε το 200 ανάμεσα στο Γ και το Δ:

	X	Y
Γ	150	400
Γ''	200	Y _{Γ''}
Δ	230	0

Και λύνουμε την εξίσωση:

$$5 = \frac{400 - \Psi_{\Gamma''}}{200 - 150}$$

$$\Psi_{\Gamma''} = 150$$

Επομένως, για να αυξηθεί η παραγωγή του X από 120 σε 200 μονάδες, μειώνεται η παραγωγή του Ψ από 520 μονάδες σε 150, δηλαδή:

$$520 - 150 = 370 \text{ μονάδες.}$$

Γ5. Αύξηση των παραγωγικών συντελεστών ή βελτίωση της τεχνολογίας ή ένας συνδυασμός των δύο προηγούμενων, ώστε η ΚΠΔ να μετατοπιστεί προς τα πάνω και δεξιά και ο συνδυασμός να αποτελέσει σημείο της νέας ΚΠΔ.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

Δεδομένου ότι το 2008 είναι το έτος βάσης, ο ΔΤ τότε είναι 100%, ενώ το πραγματικό ΑΕΠ είναι ίσο με το ονομαστικό:

$$\text{ΑΕΠ}_{2008(\text{ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ})} = 10 \cdot 5 + 10 \cdot 10 = 50 + 100 = 150$$

Για το 2009, το ονομαστικό ΑΕΠ είναι:

$$\text{ΑΕΠ}_{2009(\text{ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ})} = P_A \cdot 9 + 12 \cdot 10$$

$$300 = P_A \cdot 9 + 120$$

$$300 - 120 = P_A \cdot 9$$

$$P_A = \frac{180}{9} = 20$$

Και το πραγματικό ΑΕΠ βρίσκουμε στη συνέχεια από τον τύπο:

$$\text{ΑΕΠ}_{\text{ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ}} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ}}}{\Delta T} \cdot 100 = \frac{300}{150} \cdot 100 = 200$$

Επομένως, ο πίνακας συμπληρωμένος είναι:

Έτη	Τιμή αγαθού A	Ποσότητα αγαθού A	Τιμή αγαθού B	Ποσότητα αγαθού B	ΑΕΠ ονομαστικό	ΔT (%)	ΑΕΠ πραγματικό
2008	10	5	10	10	150	100	150
2009	20	9	12	10	300	150	200

Δ2.

$$\text{Κατά κεφαλήν} = \frac{\text{ΑΕΠ}_{\text{ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ}}}{\text{πληθυσμός}} = \frac{200}{20} = 10$$

Εάν ο πληθυσμός διπλασιάζεται, δηλαδή γίνεται 40 άτομα, το νέο κατά κεφαλήν ΑΕΠ είναι:

$$\text{Κατά κεφαλήν} = \frac{200}{40} = 5$$

Η μεταβολή του κατά κεφαλήν πραγματικού ΑΕΠ είναι:

$$5 - 10 = -5$$

Η μείωση του κατά κεφαλήν πραγματικού ΑΕΠ στο μισό σημαίνει και χειροτέρευση στην οικονομική ευημερία των πολιτών της υποθετικής οικονομίας.

Δ3. Η πραγματική μεταβολή του ΑΕΠ μεταξύ των ετών 2008 και 2009 σε σταθερές τιμές 2008 προκύπτει από την αφαίρεση των πραγματικών ΑΕΠ:

$$200 - 150 = 50$$

Η ποσοστιαία είναι: $\left(\frac{50}{150}\right) \cdot 100\% = 33,3\%$

Δ4.

Εφόσον η παραγόμενη ποσότητα του Α αυξάνεται κατά 20%, η καινούργια είναι:

$$1,2 \times 5 = 6 \text{ μονάδες}$$

Εφόσον η παραγόμενη ποσότητα του Β μειώνεται κατά 20%, η καινούργια είναι:

$$0,8 \times 10 = 8 \text{ μονάδες}$$

Το ονομαστικό ΑΕΠ του 2008, που είναι και πραγματικό – γιατί το 2008 παραμένει το έτος βάσης, είναι πλέον:

$$10 \cdot 6 + 10 \cdot 8 = 60 + 80 = 140$$

Για το 2009, δεν αλλάζει το ονομαστικό ΑΕΠ.

Ούτε όμως το πραγματικό ΑΕΠ, αφού οι τιμές των αγαθών στο έτος βάσης, το 2008, παρέμειναν αμετάβλητες.
